

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 476/2020-14

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 22. októbra 2020 v senáte zloženom z predsedu senátu Ľuboša Szigetiho, zo sudkyne Jany Laššákovej a sudcu Petra Molnára (sudca spravodajca) predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného advokátom Mgr. Romanom Tomanom, PhD., Rudnayovo námestie 1, Bratislava, vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na osobnú slobodu zaručeného čl. 17 ods. 1, 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky a jeho práva na slobodu a bezpečnosť zaručeného čl. 5 ods. 1 písm. c) a ods. 3 a 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Špecializovaného trestného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Tp 14/2020 a jeho uznesením z 5. júla 2020 a postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Tost 31/2020 a jeho uznesením z 10. júla 2020 a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a pre nedostatok právomoci.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť a skutkový stav veci

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 23. septembra 2020 doručená ústavná sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátom Mgr. Romanom Tomanom, Rudnayovo námestie 1, Bratislava, vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na osobnú slobodu zaručeného čl. 17 ods. 1, 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a jeho práva na slobodu a bezpečnosť podľa čl. 5 ods. 1 písm. c) a ods. 3 a 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Špecializovaného trestného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Tp 14/2020 a jeho uznesením z 5. júla 2020 a postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Tost 31/2020 a jeho uznesením z 10. júla 2020.

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľovi bolo 3. júla 2020 vznesené obvinenie za pokračovací obzvlášť závažný zločin legalizácie príjmu z trestnej činnosti podľa ustanovení § 233 ods. 1 písm. a) a b) a ods. 4 písm. a) zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný zákon“) spáchaný formou účasti podľa § 21 ods. 1 písm. d) Trestného zákona a formou spolupáchateľstva podľa ustanovení § 20 Trestného zákona, pričom 4. júla 2020 podal prokurátor Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky Špecializovanému trestnému súdu návrh na vzatie sťažovateľa do väzby. Predmetný návrh bol pridelený na rozhodovanie špecifikovanému sudcovi pre prípravné konania Špecializovaného trestného súdu. Uznesením špecifikovaného sudcu pre prípravné konanie Špecializovaného trestného súdu sp. zn. 4 Tp 14/2020 z 5. júla 2020 bolo rozhodnuté o vzatí sťažovateľa do väzby z dôvodov podľa ustanovení § 71 ods. 1 písm. b) a c) zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“) a o nenahradení väzby sťažovateľa dohľadom probačného a mediačného

úradníka podľa § 80 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku. O sťažnosti podanej sťažovateľom proti tomuto prvostupňovému uzneseniu rozhodol najvyšší súd svojím uznesením sp. zn. 3 Tost 31/2020 z 10. júla 2020, ktorým ju ako nedôvodnú podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku zamietol.

3. V ústavnej sťažnosti sťažovateľ uvádza, že ešte 5. mája 2020, teda predtým, ako bolo sťažovateľovi vznesené obvinenie, bol v jeho trestnej veci vypočutý špecifikovaný spoluobvinený (ďalej len „spoluobvinený č. 1“), ktorý v rámci svojho výsluchu okrem iného poukázal na to, že mu ďalší spoluobvinený v trestnej veci sťažovateľa (ďalej len „spoluobvinený č. 2“) v minulosti povedal, že dotácia z Poľnohospodárskej platobnej agentúry, s ktorej činnosťou vyšetovaná trestná vec sťažovateľa súvisí, mala byť na základe „lobingu“ a vplyvu špecifikovaného sudcu pre prípravné konanie Špecializovaného trestného súdu (ktorý rozhodol o vzatí sťažovateľa do väzby) poskytnutá aj rodinným príslušníkom tohto sudcu (inými slovami, že sa uvedená dotácia „dostala do rodiny“ tohto sudcu). Sťažovateľ v nadväznosti na uvedené skutočnosti poukázal na obsah neskoršieho výsluchu osoby tohto sudcu pre prípravné konanie, ktorý bol 21. júla 2020 k označeným okolnostiam v trestnej veci sťažovateľa vypočutý.

4. V ústavnej sťažnosti sťažovateľ argumentuje, že všetky uvedené skutočnosti vyvolávajú uňho pochybnosti týkajúce sa nestrannosti špecifikovaného sudcu pre prípravné konanie Špecializovaného trestného súdu, ktorý rozhodol označeným uznesením o jeho vzatí do väzby, a to nielen z pohľadu tzv. objektívneho testu nestrannosti, ale aj z pohľadu sťažovateľa ako procesnej strany, keďže podľa jeho vyjadrenia mal sťažovateľ v zmysle uznesenia o vznesení obvinenia z 3. júla 2020 legalizovať údajný príjem z korupčnej trestnej činnosti ďalšieho spoluobvineného v jeho trestnej veci (ďalej len „spoluobvinený č. 3“), pričom práve tento spoluobvinený č. 3 ako výkonný riaditeľ Poľnohospodárskej platobnej agentúry podpísal v roku 2016 zmluvu o poskytnutí spomínaného nenávratného finančného príspevku so spoločnosťou, za ktorú konala ako konateľka dcéra špecifikovaného sudcu pre prípravné konanie Špecializovaného trestného súdu.

5. V ďalšom bode ústavnej sťažnosti sťažovateľ dodáva, že skutočnosti uvedené spoluobvineným č. 1 pri spomínanom výsluchu 5. mája 2020 neboli z pohľadu sťažovateľa v čase rozhodovania o sťažovateľovej väzbe samy osebe spôsobilé vyvolať u neho pochybnosti o nedostatku nestrannosti špecifikovaného sudcu pre prípravné konanie Špecializovaného trestného súdu, keďže jednak boli príliš všeobecné, jednak išlo o výpoveď tzv. kajúcnika, ktorej vierohodnosť nebola v čase rozhodovania o väzbe sťažovateľa verifikovaná ďalším priamym alebo nepriamym dôkazom.

6. V závere argumentácie ústavnej sťažnosti sťažovateľ v nadväznosti na všetky uvedené skutočnosti dôvodí, že pred rozhodnutím o jeho väzbe nebol vypočutý nestranným súdom a o jeho vzatí do väzby nerozhodol nestranný súd, v čom vidí sťažovateľ porušenie jeho práva na rozhodnutie o zákonnosti väzby nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy a podľa čl. 5 ods. 1 písm. c) a ods. 3 a 4 dohovoru označeným postupom a označeným uznesením Špecializovaného trestného súdu. Sťažovateľ, poukazujúc na judikatúru ústavného súdu a Európskeho súdu pre ľudské práva, argumentuje, že nezákonnosť jeho vzatia do väzby prvostupňovým súdom nemohol zhojiť svojím rozhodnutím ani najvyšší súd, ktorý rozhodoval o podanej sťažnosti.

7. Na základe všetkých uvedených skutočností sťažovateľ žiada, aby ústavný súd v jeho veci rozhodol nálezom, ktorým by vyslovil porušenie jeho základného práva podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy a jeho práva podľa čl. 5 ods. 1 písm. c) a ods. 3 a 4 dohovoru označeným postupom Špecializovaného trestného súdu a jeho označeným uznesením a označeným postupom najvyššieho súdu a jeho označeným uznesením, predmetné rozhodnutia Špecializovaného trestného súdu a najvyššieho súdu zrušil, prikázal najvyššiemu súdu prepustiť sťažovateľa z väzby na slobodu a priznal tiež sťažovateľovi primerané finančné zadosťučinenie vo výške 5 000 €, ako aj náhradu trov právneho zastúpenia.

II.

Východiskové ústavnoprávne normy

8. Podľa čl. 124 ústavy je ústavný súd nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

9. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy rozhoduje ústavný súd o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

10. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon. Týmto zákonom je zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 413/2019 Z. z. (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

11. Ústavný súd podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde každý návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd zisťuje, či dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania: a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc, b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovel žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37, c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom, d) ktorý je neprípustný, e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou, f) ktorý je podaný oneskorene, g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

III.

Posúdenie vecí ústavným súdom a jeho závery

12. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti namieta porušenie svojho základného práva na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy a práva na slobodu a bezpečnosť podľa čl. 5 ods. 1 písm. c) a ods. 3 a 4 dohovoru postupmi a uzneseniami Špecializovaného trestného súdu a najvyššieho súdu, na základe ktorých bolo rozhodnuté o jeho vzatí do väzby. Podstatou argumentácie sťažovateľa je námietka o nedostatku nestrannosti špecifikovaného sudcu pre prípravné konanie Špecializovaného trestného súdu, ktorý v prvom stupni rozhodol o jeho vzatí do väzby.

13. Ústavný súd v kontexte okolností vecí sťažovateľa hneď v úvode poukazuje na princíp subsidiarity zakotvený v čl. 127 ods. 1 ústavy a v ustanovení § 132 ods. 1 zákona o ústavnom súde, ktorý limituje vzťah ústavného súdu ku všeobecným súdom a z ktorého okrem iného vyplýva, že v prípade konania pred všeobecnými súdmi musí sťažovateľ ochranu svojich základných práv a slobôd vrátane argumentácie s tým spojenej uplatniť najskôr v tomto konaní a až následne v konaní pred ústavným súdom. Pokiaľ sťažovateľ v rámci ochrany svojich základných práv a slobôd uplatní v konaní pred ústavným súdom argumentáciu, ktorú mohol predniesť, avšak nepredniesol v konaní pred všeobecnými súdmi, ústavný súd na jej posúdenie nemá právomoc (pozri napr. III. ÚS 90/03, III. ÚS 135/03, III. ÚS 425/2018).

14. Ústavný súd sa oboznámil s obsahom inkriminovanej výpovede spoluobvineného č. 1 (zápisnica o výsluchu obvineného č. 1 vykonaného 5. mája 2020 o 8.55 h v Banskej Bystrici) a tiež s obsahom výpovede špecifikovaného sudcu pre prípravné konanie Špecializovaného trestného súdu (zápisnica o výsluchu svedka – špecifikovaného sudcu pre prípravné konanie Špecializovaného trestného súdu vykonaného 21. júla 2020 o 9.10 h v Bratislave), pričom po oboznámení sa s obsahom oboch výsluchov konštatuje, že sa s tvrdením sťažovateľa o tom, že výpoveď obvineného č. 1 v časti informácií týkajúcich sa osoby špecifikovaného sudcu pre prípravné konanie Špecializovaného trestného súdu má príliš všeobecný charakter, nemôže v žiadnom prípade stotožniť. Práve

naopak, podľa názoru ústavného súdu je v uvedenom smere výpoveď obvineného č. 1 dostatočne konkrétna, keďže je v nej jasne uvedené meno dotknutého sudcu, ďalej je v nej jasne špecifikovaný projekt (poskytnutie nenávratného finančného príspevku z Poľnohospodárskej platobnej agentúry), v ktorom mal byť dotknutý sudca osobne zaangažovaný, tiež je v nej jasne uvedené meno spoluobvineného č. 2, ktorý mal spoluobvineného č. 1 informovať o spomenutých okolnostiach týkajúcich sa dotknutého sudcu, tiež je v predmetnej výpovedi jasne uvedené meno ďalšej osoby, ktorá sa v dotknutej veci mala v prospech záujmov uvedeného sudcu angažovať a napokon je v nej obsiahnutá aj informácia, ako sa celá záležitosť ukončila, a to, že pre dotknutý projekt bola napokon dotácia aj poskytnutá. Je tak celkom nepochybné, že dôvody, na ktorých sa sťažovateľ pokúša založiť svoje závery o nedostatku nestrannosti špecifikovaného sudcu pre prípravné konanie Špecializovaného trestného súdu, ktorý v prvom stupni rozhodol o jeho vzatí do väzby, boli celkom zreteľné a preňho identifikovateľné už z obsahu spomínanej výpovede spoluobvineného č. 1, aj keď sťažovateľ tvrdí v ústavnej sťažnosti opak, a to, že tieto dôvody v predmetnej výpovedi vzhľadom na jej všeobecnosť v čase rozhodovania o jeho väzbe nevidel. Ústavný súd v nadväznosti na to opäť pripomína spomenutú judikatúru ústavného súdu (pozri bod 13 odôvodnenia tohto uznesenia) a nad rámec poukazuje aj na § 31 ods. 5 Trestného poriadku, podľa ktorého námietku zaujatosti je strana povinná vzniesť bez meškania, len čo sa dozvedela o dôvodoch vylúčenia, kde toto ustanovenie trestnoprocésneho kódexu má zabrániť taktickému a účelovému vznášaniu námietok zaujatosti. Ústavný súd je tak toho názoru, že argumentáciu o skutočnostiach svedčiacich podľa názoru sťažovateľa o nedostatku nestrannosti špecifikovaného sudcu pre prípravné konanie Špecializovaného trestného súdu, ktorý rozhodol o jeho vzatí do väzby, mohol sťažovateľ v záujme ochrany svojich namietaných práv uplatniť už v konaní pred všeobecnými súdmi, ktoré rozhodovali o jeho vzatí do väzby, čo však sťažovateľ neurobil.

15. Vzhľadom na skutočnosti uvedené v predchádzajúcom bode odôvodnenia tohto rozhodnutia a s odkazom na prezentovanú ustálenú judikatúru ústavného súdu odmietol ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie.

16. S ohľadom na uvedené bolo o ústavnej sťažnosti sťažovateľa potrebné rozhodnúť tak, ako to je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 22. októbra 2020

Luboš Szigeti
predseda senátu